

Rigsdagstidende.

1850. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 150.

Anden Session.

44de Møde.

Tredagen den 6te December.

(Fortsat).

Justitsministeren (forts.): Med Hensyn til den Bestemmelse, som man har optaget i Lovens § 4, tror jeg, at den Andeel af Kjøbesummen, som skal tilflyde Fideicommissbesidderen, kun kan betragtes som en Erstatning for det Tab, han lider ved at bortselge Godsset, uden at oppebære den indvundne Indtægt; han maa have Erstatning derfor, fordi han ellers ikke vil være istand til at udføre den Foranstaltning, som man dog maa ansee for at være særdeles onfselig; Men naar man nu erkjender Nødvendigheden heraf, maa man med det Samme erkjende, at der er Meget, som taler for, at man tilstikker ham en større Andeel, en større Dvotadeel, naar han sælger Gaarden til de nærværende Fæstere, end naar han sælger den i fæsteledig Stand til Andre; thi ellers vil han have en directe Opfordring til at afvente den Tid, da han kan sælge til Andre, Noget, som man dog ikke maa ønske. Hvad nu angaaer Forholdet imellem disse forskjellige Dvotadele, vise de Bevillinger, som ere udfærdigede, at Besidderen faaer 15 pCt., naar han sælger til den nærværende Fæster, og 10 pCt., naar han sælger Gaarden i fæsteledig Stand, en Gradation, som forekommer mig at være særdeles passende, fordi man ikke kan vente, at han, ved at sælge Gaarden til Andre end til Fæsteren selv eller hans Efterladte, kan faae mere, end en halv Gang forøget Kjøbesum. Men naar man i den Grad vil fravige et saadant Forhold, at man vil give Besidderen 20 pCt., naar han sælger til de nærværende Fæstere, men kun 5 pCt., naar han sælger til Fremmede, giver man ham en directe Opfordring til at eludere Loven,

(Så), og saa bliver man nødsaget til ogsaa at træffe en Bestemmelse, hvorved man forhindrer ham fra saaledes at eludere Loven (En Stemme: Det kan man ikke). Man kan søge at finde en saadan Bestemmelse; jeg erkjender vel, at det kan være vanskeligt, men det er det, som dette Endringsforslag gaaer ud paa. Jeg kan ikke fravige den Overbeviisning, at det vilde have været hensigtsmæssigere, naar man havde søgt at undgaae denne Fristelse, og den havde Vedkommende ikke i de Procenters Størrelse, som var fastsat ved Bevillingen; men er man først kommen til det Punkt, at man giver ham en saa betydelig Fristelse, saa vil jeg erkjende, at der er Meget, som taler for den Bet, som Indenrigsministeren har foreslaaet, at søge at foregribe de Elusioner, hvortil man selv har fremmet Fristelsen.

Bregendahl: Da Forhandlingerne ere trukne saa langt ud, skal jeg ikke gjøre videre Brug af den Udgang, jeg har faaet til at faae Ordet, end at jeg kun maa erklære, at jeg ikke kan samstemme med min ærede Ven fra Viborg Amts 4de District (Kampmann) og med den høitagtede Justitsminister, naar de sige, at det er gaaet over til almindelig Retsbevidsthed, at Fæstefamilierne paa Lehnsgodsferne have Udgang til at faae Fæste paa billigere Vilkaar end Andre. Jeg erkjender vilsligen, at det er den factiske Tilstand, at det i Almindelighed skeer; men jeg troer, at, naar man siger, at Sligt er gaaet over i Fæstebondens Retsbevidsthed, saa bruger man et Udtryk, som ikke er passende, og som let kunde foranledige Misforstaaelse. Jeg skal derhos, efter Anmodning af den ærede Rigsdagsmand for Københavns 6te District (Mourier), bemærke, at, naar han i sin historiske Strid med den ærede Rigsdagsmand for Holbæk Amts